

Produktivitāte & konkurētspēja

Publicēts: 19.04.2021.

Izvērtējums par attālinātā darba ietekmi uz produktivitāti ilgtermiņā un priekšlikumu sagatavošana produktivitātes paaugstināšanai attālinātā darba apstākļos

Šī pētījuma mērķis bija veikt izvērtējumu par produktivitāti veicinošiem un ierobežojošiem faktoriem attālinātā darba apstākļos un attālinātā darba ietekmi uz Latvijas produktivitāti ilgtermiņā, kā arī izstrādāt priekšlikumus produktivitātes paaugstināšanai attālinātā darba apstākļos.

Pētījumu sagatavoja Latvijas Universitātes Produktivitātes zinātniskais institūts "Latvijas Universitātes domnīca LV PEAK" sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Eiropas politikas pētniecības institūtu.

Pētījums sastāv no četrām daļām. Pirmajā daļā raksturota attālinātā darba būtība. Otrajā daļā analizētas attālinātā darba attīstības tendences pasaulē un Latvijā, tai skaitā attālinātā darba potenciāls - cik plašas un kādās nozarēs/ profesijās ir iespējas strādāt attālināti. Izvērtējums balstīts uz pieejamo statistisko informāciju un aptauju rezultātiem. Trešā pētījuma daļa veltīta attālinātā darba ietekmei uz produktivitāti. Ceturtajā pētījuma daļā detalizētāk raksturoti attālinātā darba izaicinājumi un politikas virzieni situācijas uzlabošanai. Pētījuma nobeigumā doti galvenie secinājumi un priekšlikumi attālinātā darba produktivitātes paaugstināšanai.

Atbilstoši Ekonomikas ministrijas uzdevumam šī pētījuma izstrāde tika finansēta no Valsts pētījuma programmas projekta "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOvery-LV)".

[PDF Izvērtējums par attālinātā darba ietekmi uz produktivitāti ilgtermiņā un priekšlikumu sagatavošana produktivitātes paaugstināšanai attālinātā darba apstākļos](#)

Latvijas produktivitātes ziņojums 2020

Latvijas produktivitātes ziņojumu 2020 (LPZ-2020) sagatavoja Latvijas Universitātes Produktivitātes zinātniskais institūts "Latvijas Universitātes domnīca LV PEAK", kas atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 29.oktobra lēmumam pārstāv Latvijas Republiku Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu produktivitātes padomju tīklā.

LPZ-2020 tika pabeigts 2020.gada decembrī, un par to ir saņemts pozitīvs Ekonomikas ministrijas un Eiropas Komisijas atzinums. LPZ-2020 25.novembrī tika prezentēts konferencē "Produktivitātes dialogs" plašam partneru lokam, kā arī 10.decembrī ES nacionālo produktivitātes padomju un Padomes Ekonomikas politikas komitejas kopsēdē.

LPZ-2020 ir izvērtēti līdzšinējie pētījumi par produktivitāti, analizēti produktivitātes faktori un dinamika, valsts atbalsta pasākumi Covid-19 pandēmijas seku ierobežošanai un fiskālās ilgtspējas riski, kā arī produktivitāti veicinošā politika, tai skaitā valsts atbalsts. LPZ-2020 pievienots padziļināts pētījums par infrastruktūras attīstības un efektivitātes veicināšanu krīzes apstākļos.

LPZ-2020 tika izstrādāti ekonomikas attīstības "trends" un "paātrinātas izaugsmes" scenāriji. Scenāriji paredz, ka Latvijai ir ārkārtīgi svarīgi ieguldīt līdzekļus ekonomikas stabilizācijā īstermiņā un ekonomikas pārveidošanā vidējā un ilgtermiņā. Ieguldījumi jaunās tehnoloģijās, plašāka digitālo risinājumu izmantošana, e-komercija, attālinātais darbs, jaunas klimata pārmaiņu samazināšanas iniciatīvas (tostarp mazāka papīra izmantošana) un inovāciju ekosistēmas attīstība būtiski ietekmēs produktivitāti, konkurētspēju un straujāku izaugsmi.

Atbilstoši Ekonomikas ministrijas uzdevumam "LPZ-2020" ir piedāvāti produktivitāti veicinošie uzņēmumu valsts atbalsta kritēriji. Kritēriji tika pamatoti, izmantojot 167 tūkst. Latvijas uzņēmumu parametru matemātisko analīzi no ORBIS datubāzes par laika periodu 2011.-2018.gados.

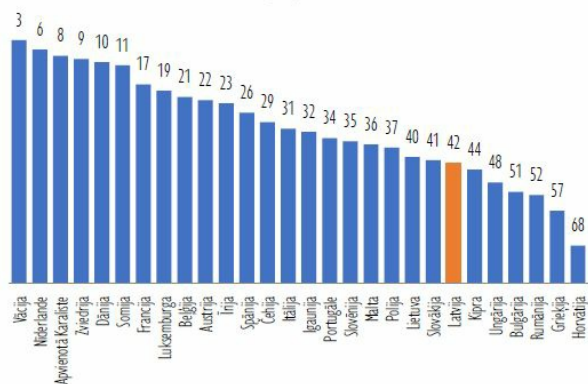
LPZ-2020 izstrāde tika finansēta no Valsts pētījuma programmas projekta "Economiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV).

 [Latvijas produktivitātes ziņojums 2020](#)

 [Latvijas produktivitātes ziņojums 2020. Pielikums](#)

Latvijas konkurētspēja pasaulē

ES valstu vieta GCI 4.0 reitingā
vieta starp 140 pasaules valstīm

Avots: The Global Competitiveness Report 2018

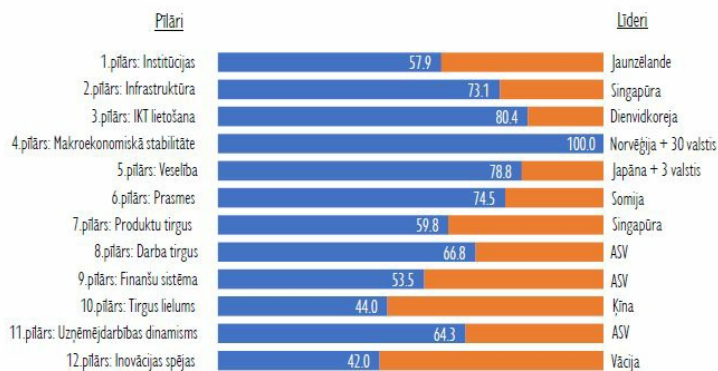
Globālās konkurētspējas indeksa (GCI) reitings, ko ik gadu publicē Pasaules ekonomikas forums (WEF) ir pasaulē vispāratzīts rīks valsts konkurētspējas novērtēšanai. Neraugoties uz dažādām metodoloģiskām nepilnībām, GCI reitings sniedz vērtīgu informāciju politikas veidotājiem un ļauj noteikt tās jomas, kurās Latvijai ir būtiska atpalicība no citām valstīm. No otras puses, Latvijas pozīcija GCI un citos starptautiskajos reitingos ir viens no faktoriem, kas var ietekmēt potenciālo investoru lēmumus par ieguldījumiem Latvijas ekonomikā. Tāpēc Latvijas pozīcijas uzlabošanās starptautiskajos reitingos palielina uzticību Latvijas ekonomikai pasaules mērogā un veicina tās pievilcību starptautisko resursu piesaistei.

Pasaules Ekonomikas foruma (WEF) publicētajā Pasaules konkurētspējas reitingā Latvija 2018.gadā ir ieņēmusi 42.vietu starp 140 pasaules valstīm. Analizējot Latvijas progresu konkurētspējā pēc vērtējuma, jāsecina, ka, salīdzinot ar 2017. gadu, Latvijas sniegums no visiem 12 pīlāriem ir uzlabojies vai palika nemainīgs 11 pīlāros un tikai vienā (finanšu sistēma) ir nedaudz pasliktinājies.

 [Lasīt vairāk...](#)

Latvijas konkurētspējas izaicinājumi

LATVIJAS KONKURĒTSPĒJA GCI 4.0
skalā no 0 līdz 100

Avots: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2018

Konkurētspēja ir spēja radīt un vairo valsts bagātību un iedzīvotāju labklājību.

Konkurētspēja ir uzņēmēju spēja: mobilizēt un efektīvi izmantot produktīvos resursus, kas vajadzīgi, lai veiksmīgi piedāvātu savas preces un pakalpojumus pasaules ekonomiskajā vidē; radīt vērtīgas darbavietas; pārvaldīt un pielāgoties pārmaiņām, balstoties uz

inovācijām.

Konkurētspēja nav absolūta - tā ir un vienmēr būs relatīva , t.i. atkarīga ne tikai no tā vai esam īstenojuši strukturālās reformas dažādu jomu uzlabošanā, bet arī no tā vai esam to darījuši spēcīgāk nekā citi. Tāpēc konkurētspējas novērtēšanai ir lietderīgi izmantot starptautisko reitingu rezultātus.

Lasīt vairāk...

<https://www.em.gov.lv/lv/produktivitate-konkuretspeja>